

Novi tekst 29.2.11.

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA**

PRIJEDLOG

**UREDBA O PROVEDBI ZAKONA O JAMSTVENOM
FONDU ZA POTICAJ GOSPODARSKOM RAZVITKU**

Zagreb, ožujak 2011.

Na temelju članka 8., 11., 13., 14., 15. i 16. Zakona o jamstvenom fondu za poticaj gospodarskom razvitku («Narodne novine», broj 34/2011) i članka 10. stavka 4. Zakona o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak («Narodne novine», broj 138/2006), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj __. _____ 2011. godine donijela

UREDBU
O PROVEDBI ZAKONA O JAMSTVENOM FONDU ZA POTICAJ
GOSPODARSKOM RAZVITKU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovom Uredbom uređuju se način, uvjeti i rokovi izdavanja jamstva koja se daju na temelju Zakona o jamstvenom fondu za poticaj gospodarskom razvitku (u daljnjem tekstu: Zakon), dopuštena razina financiranja obrtnih sredstava i primjerenost osiguranja za izdana jamstva, uvjeti za sudjelovanje u podnošenju ponuda, osnovni elementi ponude banke i kriteriji za dodjelu jamstvene kvote, uvjeti i rokovi za umanjenje dodijeljene jamstvene kvote, način korištenja jamstvene kvote, postupak ocjene zaprimljenih ponuda banaka, dodjeljivanje jamstvene kvote bankama, kriteriji i način davanja jamstva, vrste, visina, način utvrđivanja i rokovi plaćanja naknada koje plaćaju banke u ime korisnika kredita te način i rokovi izvješćivanja Ministarstva financija o provedbi jamstvenih mjera propisanih Zakonom i ovom Uredbom.

Članak 2.

Hrvatska banka za obnovu i razvitak (u daljnjem tekstu: HBOR) provodi poslove izdavanja jamstava, koji obuhvaćaju sljedeće aktivnosti:

- a) priprema i objava poziva za dodjelu jamstvenih kvota na aukciji,
- b) provedba aukcije i slanje obavijesti o rezultatima aukcije,
- c) pregled prijedloga kredita uključenih u pojedinu ponudu banke,
- d) nadzor namjenskog korištenja kredita za koje je jamstvo izdano,
- e) sklapanje okvirnog ugovora o dodjeli jamstvene kvote s bankama,
- f) sklapanje ugovora o jamstvu u ime i za račun Republike Hrvatske,
- g) izdavanje jamstava,
- h) postupak povrata, odnosno nadzora povrata, sredstava s osnove naplaćenih jamstava,
- i) izvješćivanje Ministarstva financija o izdanim i plaćenim jamstvima,
- j) evidentiranje i vođenje dokumentacije vezane uz izdana jamstva temeljem Zakona i podzakonskih akata donesenih temeljem Zakona i slanje dokumentacije u propisanim rokovima Ministarstvu financija.

Članak 3.

(1) Kredit za koji se izdaje jamstvo sukladno Zakonu i podzakonskim aktima donesenim temeljem Zakona ne smije biti odobren, isplaćen ili prenamijenjen na način da njegova glavnica sadrži više od dvadeset i pet posto (25,0%) sredstava namijenjenih financiranju obrtnih sredstava za izvršenje investicijskog projekta (investicije).

(2) Jamstva se izdaju za kredite odobrene u kunama uz valutnu klauzulu vezanu uz euro, te kamatnu stopu vezanu uz tromjesečnu europsku međubankovnu kamatnu stopu (EURIBOR), uvećanu za kamatnu maržu banke.

(3) Sukladno odredbi članka 8. stavka 3. Zakona, banka nakon dodjele jamstvene kvote može, ukoliko ona i korisnik kredita to ocijene povoljnim, za financiranje projekta koristiti i sredstva HBOR-a, i to do pedeset posto (50%) ukupnog iznosa kredita za pojedinu investiciju. U tom slučaju na dio kredita koji banka financira iz sredstava HBOR-a primjenjuju se uvjeti programa kreditiranja HBOR-a.

Članak 4.

(1) HBOR u ime i za račun Republike Hrvatske provodi dodjelu jamstvenih kvota putem nadmetanja banaka na aukcijama.

(2) Na aukcije za dodjelu jamstvene kvote imaju se pravo javiti banke s važećim odobrenjem za rad u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: banka).

(3) Po pojedinoj banci jamstva se izdaju ukupno do visine dodijeljene jamstvene kvote toj banci.

Članak 5.

(1) Banke procjenjuju kreditnu sposobnost korisnika kredita, kvalitetu projekta i investicije, provjeravaju ispunjavanje kriterija iz Zakona i podzakonskih akata donesenih temeljem Zakona i provode u vlastito ime osiguranje cjelokupnog iznosa kredita sukladno ovoj Uredbi i Uputama HBOR-a o provedbi ove Uredbe.

(2) Osim provedbe osiguranja iz stavka 1. ovoga članka, banke provode i osiguranje naplate tražbina Republike Hrvatske s osnove izdanih jamstava. Tražbine Republike Hrvatske banka osigurava pribavljanjem u korist Republike Hrvatske jednakog broja istovrsnih mjenica, bjanko zadužnica i zadužnica kao i za osiguranje iz stavka 1. ovoga članka, te, ako je banka u vlastitu korist zasnovala osiguranje, zasnivanjem istovrsnog tereta i u korist Republike Hrvatske, s redom namirenja odmah iza tereta banke iz stavka 1. ovoga članka. Ako banka koristi veći obuhvat instrumenata osiguranja nego li je to propisano ovom Uredbom i Uputama HBOR-a za provedbu ove Uredbe, banka će primijeniti isti širi obuhvat osiguranja i na osiguranje naplate tražbine Republike Hrvatske.

(3) U postupcima povrata tražbina Republike Hrvatske s osnove izdanih jamstava, HBOR će u tim ovršnim, odnosno postupcima prisilne naplate sudjelovati kao

hipotekarni/založni/fiducijarni vjerovnik sljedećega reda, iza upisanih tereta u korist banke iz stavaka 1. i 2. ovoga članka.

II. POSTUPAK DODJELE JAMSTVENE KVOTE

Članak 6.

(1) HBOR objavljuje pozive na aukciju u roku iz članka 5. Zakona.

(2) Banke se javljaju na poziv za aukciju s iznosima koji odgovaraju potrebama kreditiranja korisnika kredita koji zadovoljavaju kriterije iz Zakona i podzakonskih akata donesenih temeljem Zakona.

Članak 7.

(1) Poziv na aukciju, uz prethodnu suglasnost ministra financija, HBOR dostavlja bankama elektroničkom poštom i istovremeno ga objavljuje na svojoj internetskoj stranici, najmanje 3 radna dana prije održavanja aukcije.

(2) Poziv za dodjelu jamstvenih kvota na aukciji sadrži najmanje sljedeće elemente:

- a) ukupan iznos raspoloživih jamstvenih kvota na aukciji,
- b) rok za dostavu ponuda,
- c) način dostave ponuda,
- d) broj mogućih ponuda banke,
- e) ročnost kredita,
- f) metodu ocjene i rangiranja ponuda,
- g) osobe za kontakt i način komunikacije,
- h) suglasnost banke za objavu podataka o rezultatima aukcije,
- i) odredbu o prihvaćanju nacrtu okvirnog ugovora o dodjeli jamstvene kvote (dalje u tekstu: okvirni ugovor),
- j) druge elemente.

(3) Podnošenjem ponude na aukciju banka prihvaća nacrt teksta okvirnog ugovora i daje suglasnost HBOR-u za objavu podataka o rezultatima aukcije.

Članak 8.

(1) Banke dostavljaju ponude na način i u roku kako je određeno u pozivu na aukciju.

(2) Vrijeme trajanja aukcije ne može biti kraće od 4 sata niti duže od 7 sati.

Članak 9.

Jamstva se izdaju isključivo korisnicima kredita sa svim plasmanima razvrstanim u rizičnu skupinu A kod banke koja odobrava kredit.

Članak 10.

(1) Pravo sudjelovanja na aukciji ostvaruje banka koja je predala ponudu u roku određenom pozivom za aukciju i čija ponuda sadrži sljedeće elemente:

- a) iznos jamstvene kvote za koju se nadmeće banka prema ročnosti kredita,
- b) visinu kamatne marže na kredite za koje se traži jamstvo i
- c) ostale elemente sukladno pozivu za aukciju.

(2) Naknada za obradu zahtjeva za odobrenje kredita koju obračunavaju banke na kredite može iznositi najviše jedan posto (1%) glavnice kredita. Naknada za rezervaciju sredstava ne može iznositi više od četvrtine postotka (0,25%) godišnje.

(3) Kamatna marža i naknada banke ne smiju rasti u razdoblju otplate kredita za koji je izdano jamstvo.

(4) Banka može na jednoj aukciji sudjelovati s više ponuda, ali samo s jednom ponudom jamstvene kvote po jednoj ročnosti, sve u skladu s pozivom za aukciju.

(5) HBOR neće prihvatiti ponudu banke u kojoj je kamatna marža značajnije iznad trenutnih tržišnih uvjeta. Ako sve banke dostave ponude koje su u dijelu kamatne marže značajnije iznad trenutnih tržišnih uvjeta, HBOR neće prihvatiti niti jednu ponudu banaka, te će poništiti aukciju.

(6) Iznimno od odredbi stavka 5. ovoga članka, HBOR može poništiti aukciju ako ponude banaka ocijeni neprihvatljivim.

(7) Na poziv za aukciju mogu se zajednički javiti banke koje podnose ponudu namijenjenu zajedničkom financiranju određenog projekta (klupski kredit) namijenjenog jednom korisniku kredita, u kojem slučaju ponudu podnosi organizator kredita.

Članak 11.

(1) HBOR provodi ocjenu zaprimljenih ponuda banaka sukladno Zakonu i podzakonskim aktima donesenim na temelju Zakona te pozivu za aukciju.

(2) Metoda ocjene i rangiranja ponuda utvrđuje se u pozivu za aukciju.

(3) Jamstvena kvota dodjeljuje se bankama koje su poslale ponude počevši od banke koja je najbolje rangirana prema niže, do iskorištenja ukupnog iznosa raspisane jamstvene kvote.

(4) Ako ukupan iznos više jednako rangiranih ponuda banaka premašuje ukupan iznos jamstvene kvote ili preostali iznos te kvote, isti se iznos raspodjeljuje između banaka razmjerno njihovim ponudama.

Članak 12.

HBOR će najkasnije u roku 3 radna dana od dana održavanja aukcije, obavijestiti sve banke koje su podnijele ponude, kao i Ministarstvo financija, o rezultatima aukcije, odnosno o dodijeljenim jamstvenim kvotama, te ih istovremeno objaviti na svojim internetskim stranicama.

Članak 13.

(1) Nakon obavijesti o dodjeli jamstvenih kvota iz članka 12. ove Uredbe, HBOR će s bankama kojima je dodijeljena jamstvena kvota zaključiti okvirni ugovor, čiji se obrazac nalazi u prilogu pozivu na aukciju, a u roku od 15 radnih dana od dana aukcije.

(2) Okvirni ugovor sadrži sljedeće bitne elemente:

- a) visinu dodijeljene jamstvene kvote,
- b) odredbe o izvještavanju promjene rizične skupine korisnika kredita, stanju kredita, dinamici korištenja i otplate kredita po svakom ugovoru o kreditu za koje se daje jamstvo,
- c) odredbe koje se odnose na osiguranje kredita,
- d) odredbe o HBOR-ovom nadzoru namjenskog korištenja kredita i korisnika kredita za cijeloga trajanja jamstva, odnosno do konačne otplate kredita i
- e) odredbe o uvjetima prijenosa jamstva iz članka 21. ove Uredbe.

(3) Jedan primjerak potpisanog okvirnog ugovora HBOR dostavlja Ministarstvu financija.

Članak 14.

(1) Banke dostavljaju HBOR-u prijedloge kredita za koje se traži jamstvo zajedno s pripadajućom dokumentacijom.

(2) Banke će u roku 10 dana od poziva HBOR-a dostaviti i drugu dokumentaciju kojom se dokazuje ispunjenje uvjeta za dodjelu jamstva propisanih Zakonom i podzakonskim aktima donesenim temeljem Zakona.

(3) Ako HBOR utvrdi kako neki od kredita ne ispunjava uvjete iz Zakona ili podzakonskih akta donesenih temeljem Zakona, o tome će obavijestiti banke, koje u roku 10 dana od primitka te obavijesti mogu ponuditi zamjenski kredit.

(4) Prijedloge kredita, uključujući i prijedloge zamjenskih kredita iz stavka 3. ovoga članka, s pripadajućom dokumentacijom banke dostavljaju najkasnije u roku 120 dana od obavijesti o dodjeli jamstvenih kvota iz članka 12. ove Uredbe.

(5) HBOR će najkasnije u roku 10 dana od dana zaprimanja prijedloga kredita iz stavka 4. ovoga članka provjeriti ispunjavaju li krediti uvjete iz Zakona i podzakonskih akta donesenih temeljem Zakona i obavijestiti banku o prihvaćanju prijedloga kredita.

(6) Banka će u roku 30 dana od obavijesti HBOR-a iz stavka 5. ovoga članka, a ne kasnije od roka iz stavka 4. ovoga članka, zaključiti ugovor o kreditu s korisnikom kredita i jedan izvorni primjerak ugovora dostaviti HBOR-u.

(7) Ako banka u roku iz stavka 2. ovoga članka ne dostavi zatraženu dokumentaciju za određeni kredit ili više kredita, ili ako krediti ne ispunjavaju uvjete iz Zakona i/ili ove Uredbe, ti krediti ne ulaze u jamstvenu kvotu.

(8) Ako banka u roku iz stavka 6. ovoga članka ne dostavi HBOR-u primjerak ugovora o kreditu, smatrat će se kako je banka odustala od zahtjeva za jamstvo za navedenog korisnika kredita.

(9) Protekom rokova iz stavaka 4. i 5. ovoga članka banka gubi pravo na dodijeljeni iznos jamstvene kvote u dijelu za koji nije podnijela dokumentirane prijedloge kredita prihvaćene od HBOR-a.

(10) U opravdanim slučajevima HBOR i banka mogu sporazumno produljiti rokove iz ovoga članka.

Članak 15.

(1) Postupak dodjele jamstvene kvote uređen ovom Glavom detaljnije se propisuje u Uputama HBOR-a o provedbi ove Uredbe.

(2) Upute iz stavka 1. ovoga članka HBOR objavljuje na svojim internetskim stranicama.

III. OSIGURANJE KREDITA

Članak 16.

(1) Kredit za koji se izdaje jamstvo smatra se primjereno osiguranim ako je u svrhu njegova osiguranja banka pribavila, odnosno zasnovala sljedeće instrumente osiguranja:

- a) obvezne (mjenice i zadužnice),
- b) uobičajene (hipoteke/fiducija na nekretninama, brodovima, jahtama, brodicama, zrakoplovima, bankarska garancija, posebno založno pravo na novčanim sredstvima),
- c) ostale (zalag/fiducija na pokretnoj imovini, mjenice ili jamstva trgovačkih društva solidnog boniteta, prijenos vlasništva ili zalag dionica odnosno udjela trgovačkog društva, cesija potraživanja, vinkuliranje police osiguranja imovine i/ili osoba, zalag na žigu ili robnoj marki i sl.).

(2) Kredit za koji se izdaje jamstvo mora biti osiguran obveznim instrumentima osiguranja - bjanko mjenicama s klauzulom "bez protesta" i bjanko zadužnicama te zadužnicama.

(3) Osim osiguranja iz stavka 2. ovoga članka, kredit za koji se izdaje jamstvo mora biti osiguran i jednim od sljedećih uobičajenih instrumenata osiguranja: nekretnina (pravila koja se odnose na nekretninu, osim ako nije izričito određeno drukčije, odnose se i na brod, jahtu, brodicu i zrakoplov), zatim bankarska garancija te založno pravo na novčanim sredstvima po posebnim propisima.

(4) Nekretnina iz stavka 3. ovoga članka, u pravilu, mora biti neopterećena. Ako je nekretnina opterećena, može biti osiguranje samo ako njena neopterećena vrijednost zadovoljava potreban omjer vrijednosti predmeta osiguranja i kredita. Nekretnina je s obzirom na svoju procijenjenu vrijednost primjerena za osiguranje ukoliko njena neopterećena procijenjena prometna vrijednost u odnosu na iznos glavnice kredita predstavlja omjer od 1,1:1 te ako je za cijeloga trajanja kredita za koji se izdaje jamstvo osigurana od uobičajenih rizika na način da se s osigurateljem zaključi ugovor o višegodišnjem osiguranju te svake godine po uplati premije banci dostavi izvornik police osiguranja vinkulirane u korist banke.

(5) Garancija je primjerena za osiguranje ako je plativa "na (prvi) poziv", prenosiva (uključujući i pravo pozivanja na plaćanje po njoj) i izdana na iznos kredita od strane prihvatljive banke.

(6) Ako banka ocijeni kako obvezni i uobičajeni instrumenti osiguranja nisu dovoljni s obzirom na procijenjenu rizičnost plasmana, kredit za koji se izdaje jamstvo mora biti osiguran i pomoću jednog ili više ostalih instrumenata osiguranja. Ako je instrument osiguranja pokretnina, ona je s obzirom na svoju procijenjenu vrijednost pogodna za osiguranje ako je njena prometna vrijednost procijenjena na iznos koji zadovoljava omjer od najmanje 1,35:1 u odnosu na glavicu kredita koja se tom pokretninom osigurava te ako je za cijeloga trajanja kredita za koji se izdaje jamstvo osigurana od uobičajenih rizika na način da se s osigurateljem zaključi ugovor o višegodišnjem osiguranju te svake godine po uplati premije banci dostavi izvornik police osiguranja vinkulirane u korist banke.

(7) Banka ne smije isplatiti kredit prije nego što provede osiguranje kredita kako je utvrđeno ovim člankom.

(8) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, ako se radi o kreditiranju početnih investicijskih projekata (*greenfield*), kredit za koji se izdaje jamstvo banka i HBOR mogu smatrati primjereno osiguranim i uz niže razine osiguranja od ovih propisanih stavcima 2. do 6. ovoga članka.

(9) HBOR će u Uputama za provedbu ove Uredbe detaljnije propisati pojedine vrste instrumenata osiguranja te postupanje banaka i provedbu osiguranja iz ovoga članka.

IV. UGOVOR O KREDITU

Članak 17.

(1) Ugovor o kreditu za koji se izdaje jamstvo mora pored uobičajenih odredbi sadržavati i odredbe:

- a) o valuti kredita za koji se dodjeljuje jamstvo,
- b) o kamatnoj stopi,

- c) o svim troškovima kredita (kamate, naknade i drugi troškovi) koje banka naplaćuje od korisnika kredita, te koje u ime korisnika kredita za izdano jamstvo plaća Republici Hrvatskoj i HBOR-u,
- d) o instrumentima osiguranja iz ugovora o kreditu, u skladu s odredbama članka 16. ove Uredbe,
- e) kako se osiguranje kredita odnosi na cjelokupnu glavnice po ugovoru o kreditu, neovisno o izdanom jamstvu,
- f) o obvezi korisnika kredita da nadležnom predstavniku banke i HBOR-a omogući pregled poslovnih knjiga i evidenciju te dokumentaciju, vezanu uz kredit osiguran s jamstvom, zbog utvrđivanja točnosti svih izdanih izjava korisnika kredita i njegovih drugih odgovornosti i obveza, kako su određene u Zakonu, ovoj Uredbi i ugovoru o kreditu,
- g) o namjeni kredita koja u ugovoru o kreditu mora biti detaljno određena,
- h) o raskidu ugovora o kreditu u slučaju nenamjenskog korištenja i
- i) u preambuli, kako će kredit biti uvršten u jamstvenu kvotu.

Članak 18.

HBOR je dužan dostaviti Ministarstvu financija ugovor o kreditu za koji se izdaje jamstvo.

V. UGOVOR O JAMSTVU

Članak 19.

(1) HBOR, u ime i za račun Republike Hrvatske, banka i korisnik kredita, za svaki ugovor o kreditu, zaključuju ugovor o jamstvu i to najkasnije u roku od 15 radnih dana od dostave izvornog primjerka ugovora o kreditu HBOR-u.

(2) Ugovor o jamstvu sadrži:

- a) iznos jamstva i odredbu o tome da se visina obveze po jamstvu utvrđuje na dan dostave HBOR-u obavijesti o otkazu ugovora o kreditu u visini do trideset posto (30%) od u tom trenutku dospjelog a neplaćenog iznosa glavnice kredita,
- b) obvezu korisnika kredita da je prije izdavanja jamstva dužan uplatiti naknadu u visini propisanoj u članku 28. ove Uredbe koja je prihod Državnog proračuna te naknadu propisanu u članku 29. ove Uredbe koja je prihod HBOR-a,
- c) obvezu korisnika kredita da kod banke s kojom je sklopio ugovor o kreditu i kojoj se izdaje jamstvo ugovori obvezu izvješćivanja Ministarstva financija o stanju kredita za koje se izdaje jamstvo,
- d) obvezu banke da izvijesti HBOR o neispunjenju obveza po kreditu osiguranom jamstvom čim korisnik kredita dospije u zakašnjenje s dvije uzastopne rate kredita,
- e) odredbu da se, ako dođe do plaćanja iz sredstava Državnog proračuna po izdanom jamstvu, tako isplaćeni iznos smatra dospjelim potraživanjem Republike Hrvatske te da je korisnik kredita obvezan odmah izvršiti povrat iznosa plaćenoga po jamstvu, uvećan za zakonsku zateznu kamatu sa svim pripadajućim troškovima,

- f) obvezu korisnika kredita na podmirenje tečajnih razlika nastalih u razdoblju između dana plaćanja obveza prema banci i dana povrata sredstava u Državni proračun kao i ostalih troškova koji se mogu javiti u zemlji i inozemstvu u svezi jamstva,
- g) obvezu korisnika kredita da u slučaju ustupanja, prenošenja, zamjene, novacije, sukcesije ili drugih pravnih poslova provedenih od strane banke o istima izvijesti HBOR,
- h) odredbe o instrumentima osiguranja kredita iz članka 16. ove Uredbe,
- i) obvezu korisnika kredita da, u slučaju iskorištenja neke od bjanko mjenica, bjanko zadužnica ili zadužnica dostavljenih u svrhu osiguranja jamstva, dostavi na prvi poziv banke novu bjanko mjenicu, bjanko zadužnicu odnosno zadužnicu u skladu s odredbama ove Uredbe,
- j) obvezu korisnika kredita da, ukoliko u razdoblju trajanja izdanog jamstva budu zakonskim propisima uvedeni novi instrumenti osiguranja plaćanja ili su prethodni iskorišteni, dostavi na prvi poziv banke odgovarajući broj takvih instrumenata osiguranja plaćanja,
- k) uvjete o prijenosu jamstva iz članka 21. ove Uredbe,
- l) izjavu korisnika kredita da je suglasan kako će, ako temeljem izdanog jamstva Republika Hrvatska izvrši plaćanje bilo koje tražbine osigurane tim jamstvom, na Republiku Hrvatsku po osnovi zakonske subrogacije prijeći u času ispunjenja bilo koje tražbine banke kreditora ta tražbina sa svim sporednim pravima, uključujući i sve instrumente osiguranja zasnovane za osiguranje te tražbine.

(3) Ugovor o kreditu između banke i korisnika kredita sastavni je dio ugovora o jamstvu, čiji izvorni primjerak HBOR, u roku od 5 dana od zaključenja, dostavlja Ministarstvu financija .

(4) HBOR, u ime i za račun Republike Hrvatske, nakon zaključenja ugovora o jamstvu izdaje jamstvo banci za svaki ugovor o kreditu, najkasnije u roku od 5 radnih dana od zaključenja ugovora o jamstvu. Presliku jamstva HBOR dostavlja Ministarstvu financija u roku 5 dana od dana izdavanja.

(5) HBOR na svojim internetskim stranicama objavljuje popis korisnika izdanih jamstava. Popis sadržava najmanje sljedeće podatke:

- a) tvrtka korisnika izdanog jamstva,
- b) visina izdanog jamstva.

Članak 20.

U provedbi postupka izdavanja jamstava HBOR može od svih nadležnih tijela zatražiti i dobiti podatke iz registra u kojem se vode godišnji financijski izvještaji, podatke o blokadama računa iz registra u kojem se vode računi otvoreni u bankama i od banaka, odnosno Hrvatske narodne banke, klasifikaciju plasmana korisnika kredita za koji se traži jamstvo.

Članak 21.

(1) Ako korisnik kredita sklopi ugovor o kreditu s drugom bankom u svrhu refinanciranja kredita za koje je izdano jamstvo temeljem Zakona i podzakonskih akata donesenih temeljem Zakona, a pod povoljnijim uvjetima (duži rok otplate kredita i niža kamatna stopa), izdano se jamstvo može prenijeti na tu drugu banku ako novi ugovor o kreditu ispunjava uvjete sukladno Zakonu i podzakonskim aktima donesenim temeljem Zakona.

(2) Jamstvo iz stavka 1. ovoga članka prenosi se u opsegu i sadržaju, uključujući nominalni iznos prema stanju zatečenom u trenutku prijenosa s tim da sveukupna ročnost jamstva ne može biti duža od 15 godina, sukladno članku 8. stavku 2. Zakona.

(3) Naknada za prijevremenu otplatu kredita refinanciranjem i prijenosom jamstva ne može biti viša od jedan posto (1%) preostale glavnice kredita.

VI. OTKAZ KREDITA I PLAĆANJE PO JAMSTVU

Članak 22.

(1) Banka kojoj je izdano jamstvo obavještava HBOR o otkazu ugovora o kreditu najkasnije sljedeći radni dan. Visina obveze po izdanom jamstvu utvrđuje se na dan na koji HBOR zaprimi obavijest banke o otkazu ugovora o kreditu.

(2) Ova obavijest, koja se šalje preporučenom poštom ili dostavnom službom, mora sadržavati i iznos ukupne tražbine banke prema korisniku kredita raščlanjen po osnovama: glavnica, redovna kamata, zatezna kamata, naknade (ako ih je više, svaka zasebno) te svi ostali iznosi s pripadajućim, zasebno iskazanim osnovama.

Članak 23.

(1) Banka obavještava HBOR o pokretanju svakog pojedinog ovršnog, odnosno postupka prisilne naplate u roku od 5 radnih dana od pokretanja istog.

(2) O tijeku svakog pokrenutog ovršnog, odnosno postupka prisilne naplate iz stavka 1. ovoga članka, banka obavještava HBOR polugodišnje, a na zahtjev HBOR-a i ranije.

Članak 24.

(1) Banka može podnijeti poziv na plaćanje po jamstvu nakon ispunjenja uvjeta i rokova iz članka 11. Zakona.

(2) Dokazom da je banka kao dobar stručnjak provela i naplatila sve mjere osiguranja i ovršne mjere po svim raspoloživim instrumentima osiguranja, smatrat će se:

a) u slučaju mjenica – isplata traženog iznosa po mjenici ili dokaz da je nenaplaćena mjenica u roku iz članka 11. stavka 4. Zakona najmanje tri puta vraćena banci,

b) u slučaju bjanko zadužnica, odnosno zadužnica – isplata traženog iznosa po bjanko zadužnicama, odnosno zadužnici ili dokaz da unatoč njihovu valjanom podnošenju na naplatu Financijskoj agenciji sukladno zakonskim propisima kojima je uređena provedba ovrhe na novčanim sredstvima, aktivirana zadužnica nije naplaćena u roku iz članka 11. stavka 4. Zakona,

c) u slučaju zaloga ili fiducijarnog prijenosa vlasništva na imovini – izvještaj banke kako je u cijelosti ili djelomično naplatila iznos za koji je uknjižen teret i/ili dokaz kako je ovrha dovršena te dokaz o poduzetim radnjama, do roka iz članka 11. stavka 4. Zakona,

d) u slučaju garancije – dokaz o naplati po garanciji ili dokaz o odbijanju plaćanja po garanciji unutar roka iz članka 11. stavka 4. Zakona,

e) u slučaju drugih instrumenata osiguranja uobičajenih u dobroj bankarskoj praksi – dokaz o poduzimanju i provedbi odgovarajućih radnji s ciljem naplate iz instrumenta osiguranja sukladno zakonskim mogućnostima.

(3) Sve obavijesti i pismena vezana uz jamstva, uključujući i pozive na plaćanje po jamstvu s priložima propisanim Zakonom i ovom Uredbom, dostavljaju se HBOR-u s naznakom "Poziv na plaćanje po jamstvu za poticaj gospodarskome razvitku".

Članak 25.

Po isteku roka iz članka 11. stavak 4. Zakona, banka je dužna izvijestiti HBOR o svim pokrenutim i završenim ovršnim, odnosno postupcima prisilne naplate te o stanju pokrenutih, a nezavršenih ovršnih postupaka. HBOR je ovlašten od banke zatražiti i dodatna pojašnjenja i dokumentaciju o svakom pojedinom ovršnom postupku.

Članak 26.

Sredstva koja su naplaćena u svrhu povrata iznosa naplaćenog jamstva, odmah po naplati doznačuju se u korist računa Državnog proračuna.

Članak 27.

(1) HBOR zaprima i pregledava pozive banaka na plaćanje po jamstvima, provjerava osnovanost poziva na plaćanje, provjerava izračune u pozivima na plaćanje, daje potvrde poziva na plaćanje i upućuje potvrđene pozive Ministarstvu financija na plaćanje.

(2) Plaćanje po jamstvu Ministarstvo financija izvršava najkasnije u roku od 15 radnih dana od zaprimanja potvrđenog poziva na plaćanje po jamstvu, pod uvjetom da su ispunjene pretpostavke utvrđene Zakonom i ovom Uredbom. Nakon izvršenog plaćanja, Ministarstvo financija šalje presliku dokaza o plaćanju HBOR-u te zahtjev za povrat sredstava s osnove naplaćenog jamstva od korisnika kredita, odnosno iz instrumenata osiguranja.

VII. NAKNADE

Članak 28.

(1) Za izdano jamstvo banka, u ime korisnika kredita, plaća jednokratnu naknadu u iznosu od jedan posto (1%) na iznos jamstva. Ova naknada je prihod Državnog proračuna.

(2) Ako korisnik kredita nije iskoristio cijeli iznos odobrenog kredita za koji je izdano jamstvo obračunata naknada se ne vraća.

Članak 29.

Osim naknade iz članka 28. ove Uredbe, za izdana jamstva banka u ime korisnika kredita plaća i jednokratnu naknadu za obradu zahtjeva za davanje jamstva, i to u iznosu petine postotka (0,2%) na iznos jamstva, a najmanje 500,00 (petsto) kuna. Naknada se naplaćuje zajedno s naknadom iz članka 28. ove Uredbe. Ova je naknada prihod HBOR-a.

VIII. IZVJEŠTAVANJE

Članak 30.

(1) HBOR o izdanim jamstvima tromjesečno izvješćuje Ministarstvo financija. HBOR u redovnim tromjesečnim razdobljima izvješćuje Ministarstvo financija o regresnoj naplati po jamstvima.

(2) Banka je obvezna, na zahtjev HBOR-a, izvještavati HBOR o namjenskom korištenju kredita, stanju glavnice svih kredita za koja su izdana jamstva te posebno o stanju glavnice kredita za koje se očekuje poziv na plaćanje po jamstvu.

(3) Ministarstvo financija može od HBOR-a i banke tražiti da i izvan rokova određenih u stavcima 1. i 2. ovoga članka dostave dodatne podatke i dokumentaciju u vezi s izdanim jamstvima.

(4) HBOR je ovlašten od banaka zatražiti, a banke su obvezne HBOR-u dostaviti i sve druge podatke u vezi s kreditima za koje su izdana jamstva, a u svrhu provođenja nadzora i izvještavanja Ministarstva financija po Zakonu i podzakonskim aktima donesenima na temelju Zakona.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 31.

Banka i korisnik kredita dužni su svu dokumentaciju vezanu uz kredit za koji je izdano jamstvo čuvati deset godina od dana protoka roka na koji je kredit ugovoren, ili od kada je obveza po kreditu plaćena.

Članak 32.

HBOR će u roku 5 dana od stupanja na snagu ove Uredbe donijeti Upute za provedbu ove Uredbe, uz prethodnu suglasnost Ministarstva financija.

Članak 33.

Ova Uredba stupa na snagu danom objave u Narodnim novinama.

Klasa:

Urbroj:

Zagreb,

Predsjednica
Jadranka Kosor, dipl. iur., v. r.

OBRAZLOŽENJE

Ovim Prijedlogom uredbe detaljnije se uređuje jamstvena mjera prema odredbama Zakona o jamstvenom fondu za poticaj gospodarskom razvitku (Narodne novine, broj 34/11, dalje u tekstu: Zakon) i Zakona o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak (Narodne novine, broj 138/06).

Namjera je donošenjem Zakona i ovoga Prijedloga prije svega potaknuti pokretanje investicijskih projekata koji će donijeti pozitivne učinke na hrvatsko gospodarstvo. Projekti koji se smatraju prihvatljivima u ovome modelu u značajnoj mjeri usmjereni su na dugoročne investicijske projekte. Jamstva se daju do najviše 30% iznosa glavnice kredita ali ne više od pedeset milijuna kuna, a izdaju do zaključno 30. travnja 2012. godine. Jamstveni fond iznosi milijardu kuna.

Jamstva se izdaju za kredite koji su namijenjeni financiranju novih investicija i dovršavanju već započetih investicija, uključujući financiranje potrebnih obrtnih sredstava. Krediti moraju biti primjereno osigurani, a daju se na rok od najmanje 20 mjeseci, a najviše do 15 godina.

Predlaže se detaljno uređenje postupanja Hrvatske banke za obnovu i razvitak (dalje u tekstu: HBOR). HBOR u ime i za račun Republike Hrvatske pažnjom dobrog stručnjaka provodi postupak davanja jamstava, provodi nadzor namjenskog korištenja kredita za koji je izdano jamstvo, te provodi nadzor, odnosno provodi postupak povrata sredstava s osnova naplaćenih jamstava.

Detaljnije se uređuju se način, uvjeti i rokovi izdavanja jamstva koja se izdaju na temelju Zakona, dopuštena razina financiranja obrtnih sredstava i primjerenost osiguranja za dana jamstva, uvjeti za sudjelovanje u podnošenju ponuda, osnovni elementi ponude banke i kriteriji za dodjelu jamstvene kvote, uvjeti i rokovi za umanjenje dodijeljene jamstvene kvote, način korištenja jamstvene kvote, postupak ocjene zaprimljenih ponuda banaka, dodjeljivanje jamstvene kvote bankama, kriteriji i način izdavanja jamstva, vrste, visina, način utvrđivanja i rokovi plaćanja naknada koje plaćaju banke u ime korisnika kredita te način i rokovi izvješćivanja Ministarstva financija o provedbi jamstvenih mjera propisanih Zakonom i ovom Uredbom, a HBOR je ovlašten donijeti Upute o provedbi ove Uredbe u kojima će detaljnije urediti instrumente osiguranja, provedbu aukcije i obrasce.

Uredbom je uređeno kako najviše 25% glavnice kredita za koji se izdaje jamstvo sukladno Zakonu i podzakonskim aktima donesenim temeljem Zakona može biti namijenjeno financiranju obrtnih sredstava za izvršenje investicijskog projekta (investicije).

Jamstva se izdaju za kredite odobrene u kunama uz valutnu klauzulu vezanu uz euro, te kamatnu stopu vezanu uz tromjesečnu europsku međubankovnu kamatnu stopu (EURIBOR), uvećanu za kamatnu maržu banke.

Također, uređuje se i mogućnost korištenja sredstava HBOR-a na način da banka nakon dodjele jamstvene kvote može, ukoliko ona i korisnik kredita to ocijene povoljnim, za financiranje projekta koristiti i sredstva HBOR-a, i to do 50% ukupnog iznosa kredita za pojedinu investiciju. U tom slučaju na dio kredita koji banka financira iz sredstava HBOR-a primjenjuju se uvjeti programa kreditiranja HBOR-a.

Predlaže se kako se jamstva izdaju isključivo korisnicima kredita sa svim plasmanima razvrstanim u rizičnu skupinu A kod banke koja odobrava kredit za koji se izdaje jamstvo temeljem Zakona i ove Uredbe.

Banke procjenjuju kreditnu sposobnost korisnika kredita, kvalitetu projekta i investicije, provjeravaju ispunjavanje kriterija iz Zakona i podzakonskih akata donesenih temeljem Zakona i provode u vlastito ime osiguranje cjelokupnog iznosa kredita sukladno ovoj Uredbi i Uputama HBOR-a o provedbi ove Uredbe.

Osim provedbe osiguranja kredita, banke provode i osiguranje naplate tražbina Republike Hrvatske s osnove izdanih jamstava. Tražbine Republike Hrvatske banka osigurava pribavljanjem u korist Republike Hrvatske jednakog broja istovrsnih mjenica, bjanko zadužnica i zadužnica kao i za osiguranje kredita, te, ako je banka u vlastitu korist zasnovala osiguranje, zasnivanjem istovrsnog tereta i u korist Republike Hrvatske, s redom namirenja odmah iza tereta banke. Ako banka koristi veći obuhvat instrumenata osiguranja nego li je to propisano ovom Uredbom i Uputama HBOR-a za provedbu ove Uredbe, banka će primijeniti isti širi obuhvat osiguranja i na osiguranje naplate tražbine Republike Hrvatske.

HBOR u ime i za račun Republike Hrvatske provodi dodjelu jamstvenih kvota putem nadmetanja banaka na aukcijama. Na aukcije za dodjelu jamstvene kvote imaju se pravo javiti banke s važećim odobrenjem za rad u Republici Hrvatskoj. Po pojedinoj banci jamstva se izdaju ukupno do visine dodijeljene jamstvene kvote toj banci.

Pravo sudjelovanja na aukciji ostvaruje banka koja je predala ponudu u roku određenom pozivom za aukciju i čija ponuda sadrži iznos jamstvene kvote za koju se nadmeće prema ročnosti kredita, visinu kamatne marže na kredite za koje se traži jamstvo i ostale elemente sukladno pozivu za aukciju.

Nadalje, HBOR provodi ocjenu zaprimljenih ponuda banaka, a jamstvena kvota dodjeljuje se bankama koje su poslale ponude počevši od banke koja je najbolje rangirana prema niže, do iskorištenja ukupnog iznosa raspisane jamstvene kvote. Ako ukupan iznos više jednako rangiranih ponuda banaka premašuje ukupan iznos jamstvene kvote ili preostali iznos te kvote, isti se iznos raspodjeljuje između banaka razmjerno njihovim ponudama.

Određuje se i visina naknade za obradu zahtjeva za odobrenje kredita koju obračunavaju banke na kredite koja ne može iznositi više od 1% glavnice kredita i naknada za rezervaciju sredstava koja ne može iznositi više od 0,25% godišnje.

Također, propisuje se kako kamatna marža i naknada banke ne smiju rasti u razdoblju otplate kredita za koji je izdano jamstvo.

Uređuju se i instrumenti osiguranja kredita koji bi se detaljno propisali u Uputama HBOR-a o provedbi ove Uredbe, te se uređuje sadržaj ugovora o kreditu kao i ugovora o jamstvu.

Ovim se Prijedlogom uređuje i postupak prijenosa izdanog jamstva u slučaju ako korisnik kredita sklopi ugovor o kreditu s drugom bankom u svrhu refinanciranja kredita za koje je izdano jamstvo temeljem Zakona i podzakonskih akata donesenih temeljem Zakona, a pod povoljnijim uvjetima (duži rok otplate kredita i niža kamatna stopa). U tom slučaju izdano se jamstvo može prenijeti na tu drugu banku ako novi ugovor o kreditu ispunjava uvjete sukladno Zakonu i podzakonskim aktima donesenim temeljem Zakona. Jamstvo se prenosi u

opsegu i sadržaju, uključujući nominalni iznos prema stanju zatečenom u trenutku prijenosa s tim da sveukupna ročnost jamstva ne može biti duža od 15 godina sukladno članku 8. stavku 2. Zakona. Također, uređuje se kako naknada za prijevremenu otplatu kredita refinanciranjem i prijenosom jamstva ne može biti viša od 1% preostale glavnice kredita.

U slučaju otkaza kredita banka, kojoj je izdano jamstvo temeljem Zakona i ove Uredbe, obavještava HBOR o otkazu ugovora o kreditu najkasnije sljedeći radni dan. Visina obveze po danom jamstvu utvrđuje se na dan na koji HBOR zaprimi obavijest banke o otkazu ugovora o kreditu. Banka može podnijeti poziv na plaćanje po jamstvu nakon ispunjenja uvjeta i rokova iz članka 11. Zakona. Ministarstvo financija izvršava plaćanje po jamstvu najkasnije u roku od 15 radnih dana od zaprimanja potvrđenog poziva HBOR-a na plaćanje po jamstvu, pod uvjetom da su ispunjene pretpostavke utvrđene Zakonom i ovom Uredbom.

Uredbom se uređuju i naknade za izdano jamstvo koje plaća banka u ime korisnika kredita, i to jednokratna naknadu u iznosu od jedan posto na iznos jamstva koja je prihod Državnog proračuna i jednokratnu naknadu za obradu zahtjeva za davanje jamstva u iznosu od petine postotka na iznos jamstva, najmanje 500,00 (petsto) kuna, a koja je prihod HBOR-a.

Određena je i obveza banke i korisnika kredita čuvanja sve dokumentacije vezane uz kredit za koji je izdano jamstvo deset godina od dana protoka roka na koji je kredit ugovoren, ili od kada je obveza po kreditu plaćena.

Konačno, ovlašćuje se HBOR u roku 5 dana od stupanja na snagu ove Uredbe donijeti Upute za provedbu ove Uredbe.

Predlaže se stupanje na snagu ove Uredbe danom objave u Narodnim novinama.